

KRITIKA

KORTÁRS TÁNC

SÁROSI EMŐKE: KÖZÖSSÉG ADTA SZÁRNY

BUDAPEST TÁNCSZÍNHÁZ: *VISZLÁT A LEVEGŐBEN!* -

Beszippant a milió, miközben az embermassza élni kezd: felfelé, a fény és az oxigén felé törekszik.

Impulzív, átgondolt, lélekemelő... Ezek lehetnek a Budapest Táncszínház legújabb előadásának a hívószavai. Pablo Servigne *L'Entraide* című könyve alapján készült, kimondottan üdítő előadásban volt része azoknak, akik vették a bátorságot – valamint a maszkot –, és eljöttek a premierre.

Fotó: Mészáros Csaba

Pablo Servigne 2017-ben megjelent tanulmánykötetében társadalmunk szemellenzős, agresszíven törtető egyedeinek akarja kitágítani a látómezejét: a kölcsönös segítségnyújtás mint a „dzsungel másik törvénye” az elmélete lényege. Az élőlények versengenek egymással a túlélésért, azonban a szociológus szerint más szabály is megfigyelhető: az együttműködés, azaz a kollaboráció. A 400 oldalas, francia nyelven olvasható írásában példák során mutatja be, hogy élővilágunk extrém körülmények között a túlélés érdekében összefogásra van kényszerítve. Földi Béla rendezésében, Sággy Alexandra koreográfiájában az együttműködés az egyetlen lehetséges megoldásként jelenik meg, nehéz és mély áthallásokkal jelenünkre reflektáló táncművészeti *zeitstück*ként.

Fotó: Jókúti György

Az első perctől kezdve fényáteresztő függönnyel két részre osztott színpadon az ősmassza ingoványából ötven perc alatt megszületik a felhőn járás művészete. Az egyén egyedül nem képes olyan dolgokat végrehajtani, amelyek közösen azonban sikerülhetnek. Nyolc lány és öt fiú alázatos együttműködése kell hozzá, hogy megszülethessen a varázslat, és a fizika törvénye többé ne legyen akadály. Az említett függöny mögötti rész a dekadens jelenünk tere: extrém helyzetek hívják fel a figyelmet az emberek egymásra utaltságára. Együttműködés nélkül csak az örök kudarc és a bénult tehetetlenség az úr. Az itt időről-időre megjelenő három-négy táncos egymást nem segítve, hanem inkább visszafogva, a blokkoló negatív erőt képviseli. Aztán az előadás kétharmadától elvesztik eme jelentésüket, és csak az első világ időben elcsúsztatott repetíciói lesznek. A színpad eleje a nyughatatlan változásra és változtatásra hajlandó tömeget jelképezi. A vetített képek (Juhász Péter) az univerzum és az égbolt asszociációját keltik, amit a digitális világ virtuális kötelékeinek vizuális megjelenítése, valamint a futurisztikus, olykor ősi, „dzsungel-szerű” zene (Gergely Attila) még expresszívebbé tesz. Beszippant a milió, miközben az embermassza élni kezd: felfelé, a fény és az oxigén felé törekszik.

Fotó: Jókúti György

A nyolc-tíz táncosból álló tömeg pontos, precíz és látványos mozgatását a dinamika és a folytonos „masszaszerű” mozgássorok jellemzik. Testhullámokból induló ugrások dramaturgiaiag előkészítik a finálé „repülését”. És valóban – kétlépcsős folyamatban – létrejön a kapcsolódás a magasabb régióval. A tömeg élő oszloppá szerveződik, és az egymás nyakában álló lányok összekapaszkodva, misztikus energiát közvetítő csatornává válnak. A közösség entitása egy emberbe sűrűsödik, ez a közös létélmény legitimálja a táncos szólóját. A babaarcú Jenei Lilla átszellemült tekintettel, szinte nem is a földön jár. Emelik, dobálják, csavarják, hullámoznak vele – ő már a levegő gyermeke. Két fiú intenzív kettőse gyönyörűen kidolgozott kontakt- és talajtechnika-mozdulatokkal interpretálja az egymást felszabadító energiaáramlást. Gurulás, ugrás, határok nélkül. Azt a fajta kapcsolódást képviselik, amely hiányzik napjainkból, de mindenki vágyik rá. A pillanatot, amikor mindkét fél energiaszintje magasabban van a szétváláskor, mint előtte volt.

Fotó: Mészáros Csaba

Az előadás emblematikus képe mégis a „fekvő kukac” felemelkedése és megelevenedése (földön fekvő helyzetből felállítanak két lányt, úgy, hogy egyik a másik nyakában áll). Így lép ki a versengő, egocentrikus életszemléletből az összefogás eredményeként egy halló-látó-értő lény, aki képes kommunikálni a természettel: leteszi az egót és a közösség érdekeit a sajátja elé helyezi.

Ez az utópisztikus gondolat, a bizalom és az egymásba vetett hit lehetősége és megvalósulása hatja át az előadást.

Viszlát a levegőben! (Budapest Táncszínház)

Zene: Gergely Attila. Video mapping: Juhász Péter. A koreográfus asszisztense: Antoine Thirion. Koreográfus: Sággy Alexandra. Rendező: Földi Béla.

Nemzeti Táncszínház, 2020. szeptember 29.